

Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

HOTĂRÎRE

01 aprilie 2022
nr. 64/5

mun. Chișinău

Completul de contestație nr. 2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența sa:

Președinte

Igor Mânăscuță

Membri:

Angela Otean și Iurie Cotruță

Examinând contestația depusă de cet. Moldovan Vasile împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr.73s-93p/m din 16 februarie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 20 ianuarie 2022 asupra acțiunilor judecătorilor Diaconu Mihail, Spoială Alexandru și Gafton Alexandru de la Curtea de Apel Chișinău, a

C O N S T A T A T :

1. Argumentele sesizării

La 20 ianuarie 2022 secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii a înregistrat plîngerea domnului Vasile Moldovan, prin care invocă preținse acțiuni ilegale ale judecătorilor Alexandru Spoială, Mihail Diaconu și Alexandru Gafton din cadrul Curții de Apel Chișinău, care s-a înregistrat cu nr.73s-93p/m.

Prin dispoziția inspectorului-judecător principal interimar, Paustovscaia Natalia din 21 ianuarie 2022, sesizarea cu nr.73s-93p/m a fost repartizată pentru examinare inspectorului-judecător Mariana Martalog.

Autorul sesizării susține că, la 04 octombrie 2019, Vasile Moldovan a depus la Judecătoria Căușeni, sediul central, contestație împotriva ordonanței procurorului privind neînceperea urmăririi penale din 07 august 2019 și ordonanței procurorului-șef al Procuraturii raionului Căușeni din 13 septembrie 2019.

Prin încheierea Judecătoria Căușeni, sediul central din 13 aprilie 2021, pronunțată de judecătorul Ana Costiuc, s-a respins contestația, ca fiind neîntemeiată.

La 07 mai 2021 autorul sesizării a depus recurs asupra soluției instanței de fond, prin care a solicitat casarea integrală a acestei, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei hotărâri, prin care să fie dispusă admiterea integrală a plîngerii împotriva actelor emise de procuror.

În continuare, la 06 septembrie 2021, printr-o cerere suplimentară, autorul și-a reactualizat cerințele din recurs, fiind invocată încălcarea dreptului la un proces echitabil, or, ofițerul de urmărire penală care la 06 august 2019 a întocmit repetat un raport cu propunerea de a nu începere urmărirea penală și de a clasa procesul penal, nu a fost imparțial, deoarece anterior, la 27 martie 2018, la fel a propus de a nu porni urmărirea penală.

Prin decizia nr.10r-594/2021 din 08 septembrie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, recursul a fost respins, cu menținerea fără modificări a încheierii instanței de fond.

Se susține că, magistrații Alexandru Spoială, Mihail Diaconu și Alexandru Gafton au ignorat obligația de a examina toate argumentele invocate de recurent, inclusiv invocate în recursul concretizat din 06 septembrie 2021, decizia nr.10r-594/2021 din 08 septembrie 2021 fiind nemotivată, fără o apreciere a argumentelor și probelor invocate, iar faptul dat indică la încălcarea a normelor de drept procedural și la examinarea superficială atât a recursului, cât și a speței deduse judecării.

Consideră Vasile Moldovan că, contrar standardelor procedurale recunoscute (art.6 paragraful 1 din CoEDO), judecătorii vizați au soluționat pricina în ordine de recurs, fără să furnizeze răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre și nu s-au expus asupra tuturor argumentelor din recursul reactualizat.

Potrivit principiului nr.6 al Recomandării nr.R(84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei, actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicați în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de părți.

Prin urmare, autorul invocă încălcarea prevederilor art.448 alin.(2) din Codul de procedură penală, conform căroră, instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Finalmente, Vasile Moldovan solicită Consiliului Superior al Magistraturii examinarea acțiunilor judecătorilor Alexandru Spoială, Mihail Diaconu și Alexandru Gafton din cadrul Curții de Apel Chișinău, prin prisma art.4 alin.(1) lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

2.Aprecierea inspecției judiciare

La 16 februarie 2022 Inspectorul-judecător al Inspecției Judiciare de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, Mariana Martalog a adoptat decizia nr.73s – 93 p/m de respingere ca neîntemeiată a sesizării depuse de Moldovan Vasile privind tragerea la răspundere disciplinară a acțiunilor judecătorilor Alexandru Spoială, Mihail Diaconu și Alexandru Gafton din cadrul Curții de Apel Chișinău.

Ca rezultat al verificării argumentelor expuse în sesizare, Inspecția Judiciară nu a stabilit careva temeuri rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către judecătorii vizați în sesizare a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, motiv din care sesizarea a fost apreciată ca fiind întemeiată și respinsă.

3.Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia inspecției judiciare din 16 februarie 2022 emise pe marginea sesizării depuse, privind atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor Alexandru Spoială, Mihail Diaconu și Alexandru Gafton din cadrul Curții de Apel Chișinău, la 28 februarie 2022, Moldovan Vasile a depus o contestație, prin care își exprimă dezacordul asupra deciziei contestate, solicită anularea deciziei, constatarea în acțiunile magistraților vizați a abaterii disciplinare cu aplicarea sancțiunii disciplinare.

În motivarea contestației depuse, Moldovan Vasile a indicat în mod repetat asupra încălcărilor invocate în sesizare, suplimentar indicând că, nu este de acord cu decizia inspecției judiciare, consideră că decizia este una ilegală și neîntemeiată.

Mai relatează că, inspectorul-judecător, Mariana Martalog din cadrul Inspecției Judiciare, organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii, nu a efectuat o investigație efectivă a plîngerii sale privind atragerea la răspunderea disciplinară a judecătorilor vizați în sesizare, contrar exigențelor prevăzute la art.23 alin.(2) lit.a), b) din Legea nr.178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, care prevede că, inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru a verifica faptele invocate de autorul sesizării și a stabili existența sau inexistența elementelor faptei care poate constitui abatere disciplinară, să solicite judecătorului subiect al sesizării opinia scrisă cu privire la circumstanțele invocate în sesizare.

Indică că, din conținutul deciziei emise rezultă că, inspectorul-judecător nu a solicitat opinia scrisă a judecătorilor vizați în sesizare, iar decizia a fost adoptată numai în baza constatărilor efectuate personal de inspectorul-judecător fără a fi fortificată cu careva probe.

Reiterează că, investigația alegațiilor temeinice cu privire la fapte ilicite urmează a fi minuțioase. Acesta înseamnă ca, autoritățile, mereu, urmează să întreprindă măsuri pentru a constata ce s-a întâmplat în fapt și nu ar trebui să se bazeze pe concluzii pripite și nefondate în adoptarea deciziilor sale în vederea încetării investigațiilor. Autoritățile trebuie să efectueze toate măsurile rezonabile și disponibile pentru a obține dovezi cu privire la evenimente, inclusiv, inter alia, declarațiile martorilor și alte acțiuni. Orice deficiențe a investigației care subminează capacitatea de a stabili identitatea persoanelor responsabile, riscă să nu corespundă acestui standard (a se vedea hotărîrea din 16 iunie 2009 în cauza Gurgurov c. Moldovei, § 64)

4.Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor

Examinând contestația depusă de Moldovan Vasile împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 73s-93 p/m din 16 februarie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 20 ianuarie 2022 în privința judecătorilor Alexandru Spoială, Mihail Diaconu și Alexandru Gafton din cadrul Curții de Apel Chișinău, examinînd actele administrate în ședința Completului de examinare a contestațiilor, verificînd argumentele expuse de inspectorul-judecător în decizie și cele a petiționarului în contestație, Completul de examinare a contestațiilor consideră că, contestația este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, reieșind din următoarele considerente:

Conform prevederilor art.23 alin.(1) și (1¹) din Legea nr.178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, (1) Verificarea sesizării reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte date concludente din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare. Verificarea sesizării se efectuează de către inspectorii-judecători în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării. Termenul de verificare a sesizării poate fi prelungit de inspectorul principal cu cel mult 15 zile, la cererea

inspectorului-judecător care verifică sesizarea, dacă există motive întemeiate care justifică prelungirea termenului.

(1¹) Dacă nu se întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probele administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea, printr-o decizie motivată, respinge sesizarea ca fiind neîntemeiată. Decizia cu privire la respingerea sesizării poate fi contestată de autorul sesizării în completul de examinare a contestațiilor al colegiului disciplinar în decurs de 15 zile de la data recepționării deciziei motivate. Decizia motivată de respingere a sesizării Ministerului Justiției, depusă în conformitate cu art.19 alin.(1) lit.e), se transmite în adresa ministerului în termen de 3 zile de la data emiterii.

Potrivit art. 26 din Legea nr. 178 cu privire la atragere la răspundere disciplinară a judecătorilor, (1) După finalizarea cercetării disciplinare, în cazul constatării existenței elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește un raport, care, împreună cu dosarul cauzei disciplinare, se prezintă în termen de 3 zile colegiului disciplinar pentru examinare. În cazul în care nu se constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare, inspectorul-judecător întocmește o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în modul stabilit la art.23 alin.(1¹).

Potrivit art. 28 din Legea nr.178 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor (1) Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă. (3) Completele de contestație decid:

a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare;

b) respingerea contestației ca neîntemeiată.

Conform prevederilor art.29 alin.3 din Legea nr.178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării este definitivă.

Autorul contestației a invocat ca temei legal pentru tragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor vizați, prevederile art.4 alin.(1) lit.i) din Legea nr.178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, potrivit căroră, constituie abatere disciplinară încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției.

Reieșind din prevederile art.21 alin.(1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, *judecătorii poartă răspundere disciplinară în modul stabilit de Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.*

Art. 4¹ din Legea nr.178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor dezvoltă noțiunile de abatere disciplinară săvârșită prin intenție sau prin neglijență gravă.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere a unui profesionist în domeniu dreptului.

Noțiunea de abatere disciplinară săvârșită cu intenție, prezumă că judecătorul încalcă conștient norme de drept material sau procesual, iar noțiunea de neglijență grava, este considerată aplicabilă atunci când judecătorul a admis o încălcare a unor norme de drept material sau procesual fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă. Deci, nu orice eroare, fie ea gravă, poate face obiectul unei sancțiuni disciplinare.

Deci, caracterul imputabil al motivelor invocate, urmează a fi apreciat în corespundere cu prevederile Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, din reglementările căreia rezultă că, *judecătorul poartă răspundere disciplinară dacă a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave. Judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterii disciplinare prevăzute de lege.*

Mai mult, Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.12 din 07.06.2011 pentru controlul constituționalității prevederii art. 22 alin. (1) lit. p) din Legea nr. 544-XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, în redacția Legii nr. 152 din 08.07.2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a statuat că, pentru angajarea răspunderii disciplinare a judecătorului este necesar de a stabili faptul încălcării intenționate a legii sau din neglijență gravă. Răspunderea disciplinară a judecătorului nu poate fi antrenată pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor. La reținerea în sarcina judecătorului săvârșirea unei abaterii disciplinare, urmează să se stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, adică latura obiectivă și cea subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente constitutive abaterea disciplinară nu subzistă, și deci nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului. La fel, din hotărârea dată se desprinde că, este inadmisibilă responsabilizarea *automată* a judecătorilor fără a demonstra latura obiectivă și subiectivă a abaterii disciplinare.

Pentru ca o faptă să poată fi considerată abatere disciplinară trebuie să aibă un caracter ilicit și să fie comisă din motive imputabile judecătorului.

În rezultatul verificării argumentelor din sesizare, din contestație, informației plasate în PIGD sub aspectul existenței sau inexistenței elementelor abaterilor disciplinare prevăzută de norma art.4 alin.(1),lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară, completul pentru examinarea contestațiilor a constatat următoarele:

La 04 octombrie 2019 Vasile Moldovan s-a adresat cu plângere în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală împotriva ordonanței Procurorului-șef al Procuraturii raionului Căușeni din 13 septembrie 2019 prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată plângerea împotriva ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale din 07 august 2019 emisă de către procurorul Tatiana Vrancean.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 13 aprilie 2021 plângerea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, Moldovan Vasile a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, cu casarea integrală a încheierii din 13 aprilie 2021, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă admiterea integrală a plângerii împotriva ordonanței din 13 septembrie 2019.

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 03 iunie 2021 la Curtea de Apel Chișinău a fost înregistrată cu nr.10r-594/2021 (PIGD nr.1-19157983-02-10r-03062021) cauza penală la plângerea lui Moldovan Vasile împotriva actelor procesuale a procurorului, care în aceeași zi s-a repartizat judecătorului Alexandru Spoială în mod automat-aleatoriu.

Prin decizia nr.10r-594/2021 din 08 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adoptate de colegiul penal în componența judecătorilor Alexandru Spoială, Mihail Diaconu și Alexandru Gafton, s-a respins, ca nefondat, recursul recurentului Moldovan Vasile, cu menținerea fără modificări a încheierii Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 13 aprilie 2021.

La caz se reține că, pe marginea examinării recursului declarat de către Moldovan Vasile împotriva soluției instanței de fond din 13 aprilie 2021, a fost adoptată o hotărâre definitivă și irevocabilă.

Din sesizare și din contestație reiese că, autorul expune dezacord cu procedura soluționării cererii de recurs și cu decizia adoptată pe marginea examinării recursului de către judecătorii Curții de Apel Chișinău Alexandru Spoială, Mihail Diaconu și Alexandru Gafton. La fel contestatorul își exprimă dezacordul cu modul în care a fost efectuată verificarea faptelor expuse în sesizare de către inspectorul-judecător al Inspecției Judiciare Mariana Martalog și față de decizia adoptată de către inspectorul-judecător.

În acest context, completul de examinare a contestațiilor reține că, argumentele invocate în sesizare și în contestație de către Moldovan Vasile fac parte din aspectele procedurale, care urmează a fi subiect de examinare în instanța ierarhic superioară.

Totodată, dezacordul autorului contestației cu soluțiile adoptate nu este temei pentru constatarea încălcării de către magistrații vizați a normelor imperative ale legislației în procesul de îndeplinire a justiției.

Or, obiectul verificării disciplinare nu-l poate constitui raționamentul logico-juridic al magistratului chemat să judece o cauză, iar opinia pe care acesta și-o formează în urma raționamentului logico-juridic nu poate fi cenzurată decât în căile de atac prevăzute de lege și nu poate forma obiectul unei verificări disciplinare.

Rezumând cele expuse, completul de examinare a contestațiilor nu a reținut în acțiunile judecătorilor vizați în sesizare și contestație încălcării a normelor imperative ale legislației în procesul de îndeplinire a justiției, or, judecătorii adoptă hotărâri, bazându-se pe normele legale aplicabile speței și pe intima convingere formată ca urmare a aprecierii materialului probator prezentat de părțile procesului.

La caz, autorul sesizării vizează aspecte procedurale și de interpretare a normelor legale, care nu țin de competența Inspecției judiciare. Or, o eventuală apreciere a corectitudinii aplicării normelor legale invocate de autorii sesizării automat ar duce la aprecierea temeiniciei și legalității actelor judecătorești emise de magistrat, fapt ce excede competența Inspecției judiciare. Prin urmare, Inspecția judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii intervine la examinarea sesizării doar în limitele competenței ce îi revine, fără a interveni în procesul de îndeplinire a justiției și fără a-și aroga atribuțiile organului de îndeplinire a justiției.

Ca rezultat al verificării argumentelor invocate în sesizare și în contestație, din probele administrate, Completul pentru examinarea contestațiilor concluzionează că,

faptele expuse în contestație nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare, nefiind stabilite careva temeuri rezonabile, care ar demonstra intenția și faptul comiterii de către judecătorii Curții de Apel Chișinău Diaconu Mihail, Spoială Alexandru și Gafton Alexandru a abaterii disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform art. 4 alin. (1) lit. (1) lit.i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

La fel completul de examinare a contestațiilor consideră neîntemeiate criticile aduse de către autorul contestației în adresa inspectorului-judecător Mariana Martalog, or din materialele aflate în fața completului rezultă că inspectorul-judecător a examinat minuțios și multiaspectual cauza, a dat apreciere tuturor circumstanțelor și a emis o decizie legală și întemeiată.

Așa dar, în lipsa constatării careva fapte ce ar indica, că în acțiunile judecătorilor vizați persistă elemente al abaterilor disciplinare, prevăzute de art.4 alin.(1) lit.i) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, invocate de contestator, Completul de examinare a contestațiilor consideră că Inspecția judiciară întemeiat a respins propunerea de admitere a sesizării parvenite, fapte ce condiționează respingerea contestației ca neîntemeiată.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 Cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul de examinare a contestațiilor al Colegiului Disciplinar,

HOTĂRĂȘTE :

Se resping ca fiind neîntemeiată contestația depusă de cet. Moldovan Vasile împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr.73s-93p/m din 16 februarie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 20 ianuarie 2022 asupra acțiunilor judecătorilor Diaconu Mihail, Spoială Alexandru și Gafton Alexandru de la Curtea de Apel Chișinău.

Hotărârea este definitivă.

Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnătura/	Igor Mânăscurtă
Membri	/semnătura/	Angela Otean
	/semnătura/	Iurie Cotruță